

Nr 59.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1920 kl. 10 f. m.

Memorial, angående pension åt föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition J. P. Velander m. m.

I en till utskottet avlåten, den 3 maj 1920 dagtecknad skrivelse hava kamrarnas herrar talmän hemställt, att föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition J. P. Velander måtte tillerkännas dels en årlig pension å 4,000 kronor, oberäknat dyrtidstillägg, att utgå från och med den 1 januari 1921, dels ock för arbete med utgivandet av register till riksdagstryck en gratifikation å 5,000 kronor.

Vid berörda skrivelse finnes bilagd en framställning från kanslideputerade av följande innehåll:

»Under en längre följd av år har riksdagen haft förmånen att såsom föreståndare för sin tryckeriavdelning hava filosofie kandidaten J. P. Velander. Denne har emellertid numera uppnått en ålder av 72 år och har följaktligen kommit till den ålder, som vida överskriver den, vid vilken statens tjänstemän i allmänhet nödgas avgå emot erhållande av pension. Med hänsyn härtill hava kanslideputerade ansett tiden vara inne att ersätta Velander med en yngre kraft; och torde det sålunda ifrågasatta ombytet böra äga rum med innevarande års utgång.

Kanslideputerade.

Detta ombyte synes emellertid icke böra ske utan att det samtidigt beredes Velander en pension, som varder avpassad efter den långa och förtjänstfulla tjänstgöring han fullgjort hos riksdagen.

Velander började sin tjänstgöring vid riksdagens tryckeriexpedition år 1891 och skall således vid detta års utgång hava tjänstgjort därstädes under trettio år. Under de sista elva åren har han därunder varit chef för expeditionen.

De inkomster, Velander i sin nuvarande egenskap av föreståndare för tryckeriexpeditionen varit i åtnjutande av, hava naturligen växlat dels med hänsyn till riksdagarnas längd och förekomsten av urtima riksdagar, dels till följd av den stegring i avlöningsförmåner, som föranletts av penningevärdets fall under de senaste

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 8 saml. 44 häft. (Nr 59.)

åren. Medeltalet av inkomsterna under senare år torde kunna beräknas till omkring 10,000 kronor.

Med hänsyn såväl härtill som ock till den stora omsorg och det nit, som Velander nedlagt på sin för visso krävande post såsom chef för tryckeriexpeditionen, hava kanslideputerade, som tillika vilja fästa uppmärksamheten på att Velander aldrig innehåft någon statstjänst och enligt vad kanslideputerade förvissat sig om icke från statsverket liksom ej heller från annat håll åtnjuter någon pension, funnit sig böra hemställa, att beloppet av den årliga pension, som bör tillerkännas Velander, måtte bestämmas till 4,000 kronor.

Emellertid tillkommer även ett förhållande, som i detta sammanhang torde böra vinna beaktande:

Velander började på eget initiativ utarbetande av ett register över riksdagsärendena, vilket var ämnat att utgöra ett provisoriskt register till riksdagstrycket, intill dess det vanliga sak- och personregistret hann utkomma. Detta provisoriska register befanns vara så tillfredsställande utarbetat, att det började utgivas bland riksdagstrycket år 1913 och utkom till och med år 1917 samt för 1918 års urtima riksdag. Under författarens åstundan att göra detta provisoriska register så fullständigt som möjligt träffades emellertid hans register av samma olägenhet, som vidlått det stora registret, eller att utkomma för sent. Till följd härav nödgades riksdagen på kanslideputerades förslag träffa annan anstalt för riksdagsregistrets utgivande.

Härvid beslöt man sig emellertid för att i stort sett utgiva, jämte det gamla sak- och personregistret, jämväl ett provisoriskt register, där man sökt att använda de goda idéer, som utmärkte det Velanderska registret, men med undvikande av de olägenheter, som så småningom kommit att vidlåda detsamma.

Det faktum kvarstår emellertid, att man i stort sett kommit att använda sig av Velanders idéer vid utarbetande av ett dylikt register.

Med hänsyn härtill och då därjämte är att märka, att Velander för ifrågasvarande arbete icke fått uppbära annan gottgörelse än den han åtnjutit som föreståndare för tryckeriexpeditionen, voro kanslideputerade redan nästlidna år betänkta på att i samband med det av kanslideputerade då framlagda förslaget om ordnande av frågan om riksdagsregistrets utgivande hemställa, att, därest riksdagen anslöte sig till kanslideputerades däri uttalade mening att utgivandet av det Velanderska registret borde upphöra, Velander måtte tillerkännas en gratifikation för det av honom på registret nedlagda arbetet. Denna tanke kom dock, såsom inhämtas av kanslideputerades då avgivna memorial i ämnet, icke till utförande till följd av Velanders egen önskan, att man skulle taga hänsyn till ovannämnda arbete vid bestämmande i framtiden av pensionen till honom.

Då emellertid numera Velander till följd av sin höga ålder förklarar sig föredraga en gratifikation framför en sådan förhöjning av pensionen, som lämpligen kunde ifrågasättas, hava kanslideputerade funnit sig böra upptaga sin gamla tanke och hemställa om en gratifikation till Velander.

Beloppet av denna gratifikation synes skäligen böra bestämmas till 5,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts få kanslideputerade hemställa, att herrar talmän behagade vidtaga åtgärder för att föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition filosofie kandidaten J. P. Velander måtte beredas dels på grund av sin

långvariga tjänstgöring inom riksdagens tryckeriexpedition en årlig pension av 4,000 kronor från och med den 1 januari 1921, dels ock för sitt arbete med utgivandet av omförmälda riksdagsregister ett gratifikationsbelopp å 5,000 kronor.»

Med hänsyn till vad kanslideputerade i ärendet anfört finner sig utskottet böra tillstyrka, att riksdagen giver uttryck åt sitt erkännande av det förtjänstfulla arbete, Velander under en lång följd av år nedlagt i riksdagens tjänst och vill utskottet i sådant avseende helt ansluta sig till förslaget om en årlig pension å 4,000 kronor åt Velander att från och med år 1921 utgå från riksgäldskontoret.

Utskottet.

Beträffande härefter förslaget om en gratifikation åt Velander för hans arbete med utgivande av register till visst riksdagstryck har utskottet icke haft något att däremot erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till förevarande framställning, må medgiva, att till föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition, filosofie kandidaten J. P. Velander må från riksgäldskontoret dels från och med den 1 januari 1921 under hans återstående livstid utgå en årlig pension å fyratusen kronor, dels ock utbetalas en gratifikation å femtusén kronor för hans arbete med utgivande av register till visst riksdagstryck.

Stockholm den 11 maj 1920.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Gustafsson, Wickman, Juhlin, Öhngren, Johansson* i
Friggeråker, *Bondesson, Södertom och Petterson, S. M.* samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Borg, Sommelius, Wikström, Borggren, Jensen* och *Sandberg.*
